

FELSEFE

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

SORU BANKASI

Her Konuda Yeni Soru Tipleri

Çözümlü Örnek Soru Tipleri

ÖSYM Tadında Sorular

Özgün Testler

Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre bu kitabın tüm hakları, Reel Yayıncılık Basım Dağıtım ve Eğitim Hizmetleri Paz.Tic. A.Ş.'ye aittir. Hangi amaçla olursa olsun, kitabın tamamının veya bir kısmının Neco Yayınları'nın yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, bilgisayar ortamına alınması, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması veya başka bir amaçla kullanılması yasaktır.

Bu yasaya uymayanlar, doğabilecek cezai sorumluluğu ve kitabın hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

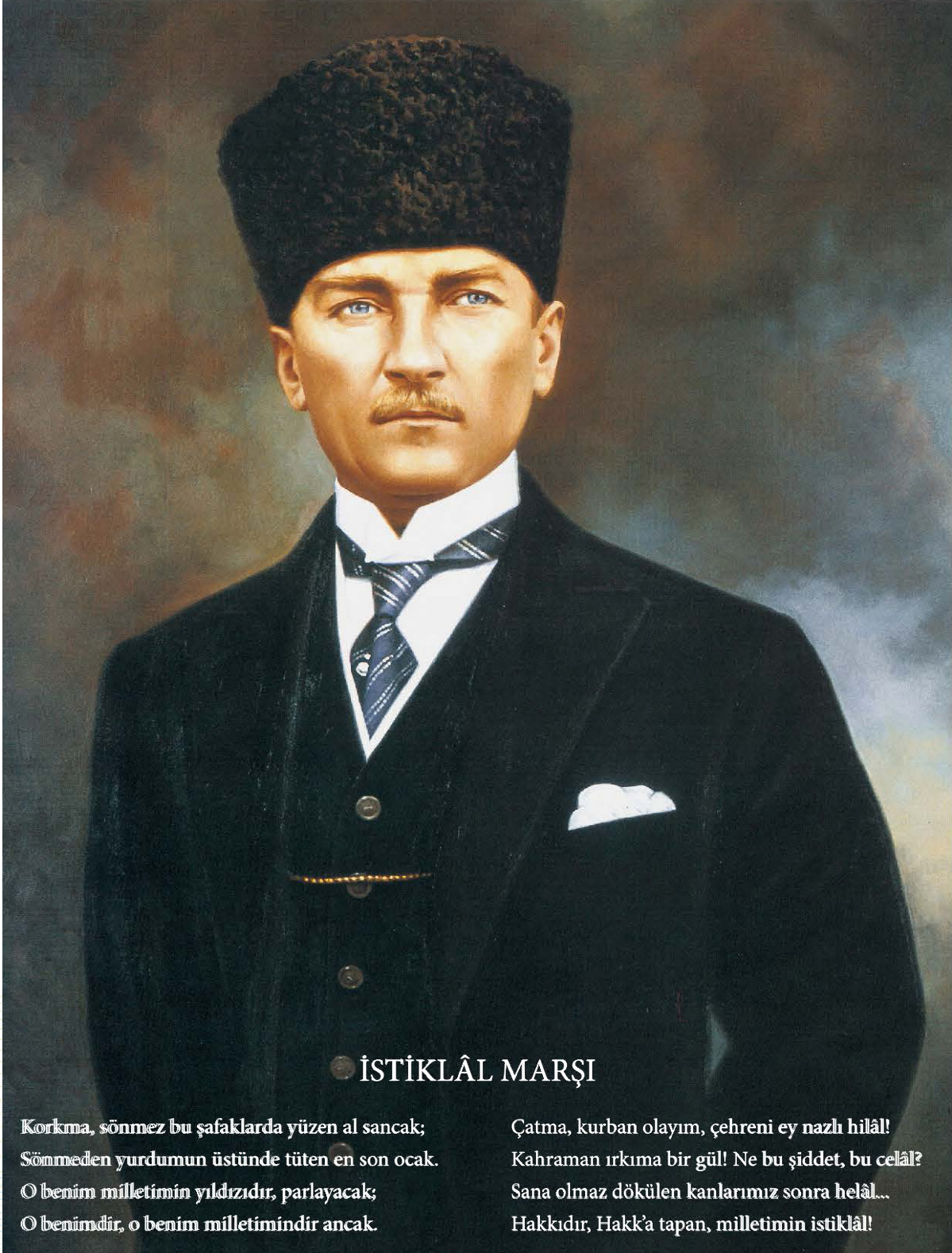
Ürün Adı : TYT
FELSEFE & DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ
SORU BANKASI

Yayına Hazırlayanlar : Gökhan ŞAHİN

Dizgi - Görsel Tasarım : Neco Dizgi Grafik

Baskı ve Cilt : KORZA MATBAA
Yenice Mah. Çubuk Yolu No:3 Esenboğa / ANKARA
Tel : 0312 342 22 08 (Pbx)

Matbaa Sertifika No : 40961

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Kıymetli Öğrenciler,

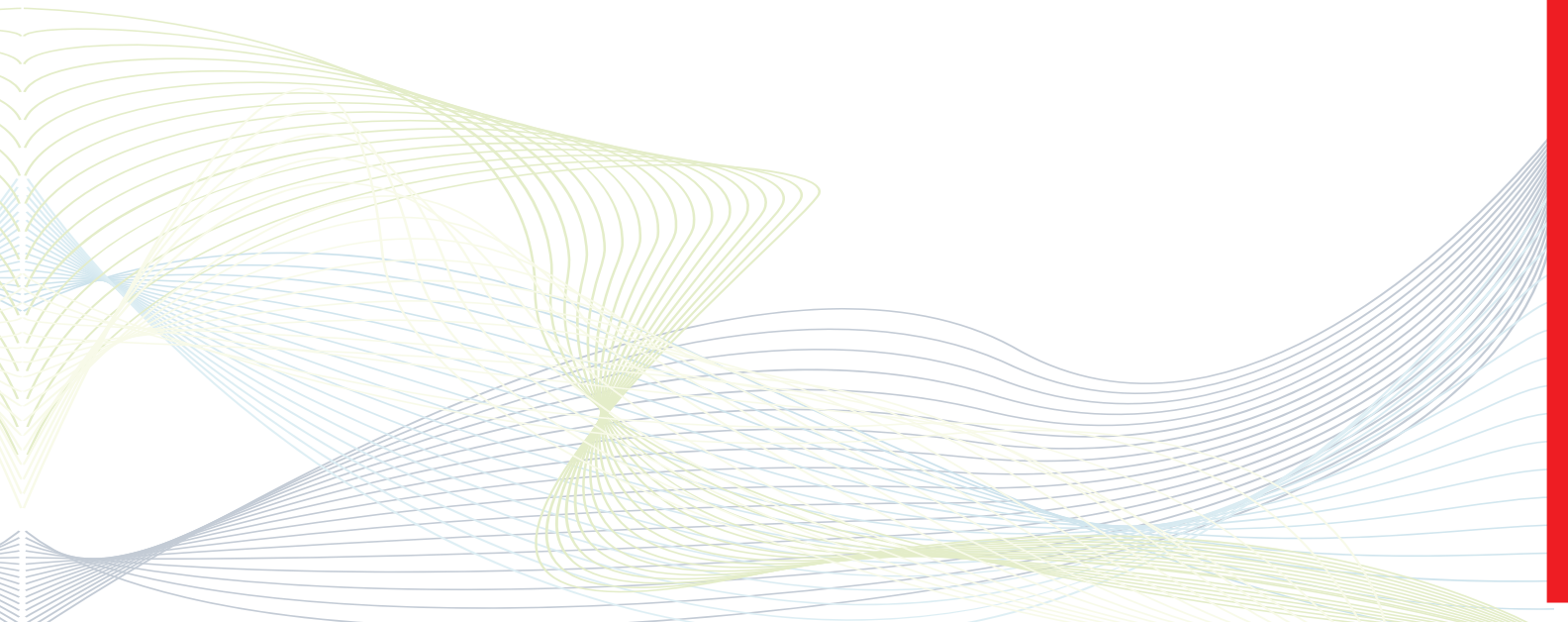
Felsefe ve Din Kültürü Ahlak Bilgisi soru bankamız; tüm ünitelerde, tüm alt başlıklarda tüm soru modellerine yer vererek ihtiyacınızı karşılayacak şekilde hazırlanmıştır. Yani kitabımızda Felsefe ve Din Kültürü Ahlak Bilgisi dersiyle ilgili her bir kazanıma uygun soru (MEB müfredatını, ÖSYM müktesebatını kapsayacak bir şekilde) yer almaktadır.

Kitabımızda her ünite kendi içinde 2 bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler: Kavrama ve Hedef 12 testleri şeklindedir.

Kitaptaki tüm testler, hedef odaklı kazanım merkezlidir. Her bir test sorusu ya konuyu pekiştirmenizi ya eksiğinizi görmenizi ya da bir bilgiyi edinmenizi sağlayacaktır. Sınavlarda ve yaşamda başarı ve mutluluk dileklerimizle...

İÇİNDEKİLER

1. Ünite : Felsefeyi Tanıma	7
2. Ünite : Felsefe İle Düşünme	17
3. Ünite : Felsefenin Temel Konuları ve Problemleri	31
4. Ünite : Felsefi Okuma ve Yazma	78
5. Ünite : MÇ 6.YY - MS 2. YY Felsefesi	83
6. Ünite : MS 2. YY - MS 15. YY Felsefesi	99
7. Ünite : MS 15. YY - MS 17. YY Felsefesi	115
8. Ünite : 18 - 19. YY Felsefesi	131
9. Ünite : 20. YY Felsefesi	147

İÇİNDEKİLER

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	175
Bilgi ve İnanç	176
Din ve İslam.....	182
İslam ve İbadet	188
Gençlik ve Değerler	194
Gönül Coğrafyamız	200
Allah İnsan İlişkisi	204
Hz Muhammed ve Gençlik	211
Ahlaki Tutum ve Davranışlar	222
Cevaplar	230

1 ÜNİTE

FELSEFEYİ TANIMA

1. Kant'a göre "Felsefe değil, felsefe yapmak öğrenilir. Felsefede önemli olan elde edilen sonuçlar değil, neye, nasıl yönelindiği yani süreç önemlidir. Filozof bu çerçevede herşeyi bilen değil, ona ulaşmak isteyen, bilme etkinliğiyle uğraşan kişidir.

Bu parçada felsefi düşüncenin hangi özelliğine değinilmiştir?

- A) Eleştirel düşünmeye dayanması
- B) Evrensel konuları ele alması
- C) Bilgiyi aramanın amaç olması
- D) Refleksif düşünceye dayanması
- E) Akla ve mantığa dayalı olması

2. Bazı toplumlarda felsefeye yapılan en büyük eleştiri konularının metafizik, soyut ve sosyal gerçekliklerden kopuk oluşudur. Bununla ilgili olarak Leibniz "Felsefe gerçekte doğru olanı algılamaktır. Felsefe göklerden yere inerek insan yaşamına dönmelidir." demiştir.

Bu parçaya göre felsefeden beklenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teorik konulara yönelmesi
- B) Çelişkilerden uzak durması
- C) Bilimsel yöntemler kullanması
- D) Pratik konulara yönelmesi
- E) Evrensel değerlere uyması

3. Aşağıdakilerden hangisi felsefenin inceleme alanında değildir?

- A) Varolanların ilk kaynağını bulmaya çalışma
- B) Tanrı'nın var olup olmadığını sorgulama
- C) Güzelliğin ne olduğunu yorumlama
- D) Doğru bilginin imkanını irdeleme
- E) Olgusal varlıkların özelliklerini belirleme

4. "Felsefe" sözcüğü Yunanca'daki "philia" ve "sophia" sözcüklerinden türemiştir. "philia", sevgi "sophia" bilgelik, "hikmet" anlamlarına gelir. "Philosophia" yani felsefe bilgelik sevgisi, hikmet arayışı olarak tanımlanabilir. Filozof da bilgiyi arayan ona ulaşmak isteyen kişidir. Filozof bileni değil, bilmek isteyen, amacı değil ona giden yolun arayıcısıdır. Tıpkı Cervantes'in yolun kenarındaki hanın ona giden yol kadar ilginç olmadığını söylemesi gibi.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Felsefe, yolda olmaktır.
- B) Filozof hakikatin peşinde koşan kişidir.
- C) Filozof bilgi arayışı içindedir.
- D) Filozof bilgi aşığı kimsedir.
- E) Filozof herşeyi bilen bilge kişidir.

5. Felsefe ve bilimde amaç insan yaşamını, dünyayı anlama ve bilme isteğini karşılamaktır. Bu amaçla bilim olgulardan, felsefe ise insan yaşamından hareket eder. Bilim olgulardan nesnel sonuçlara ulaşır, felsefe ise ulaştığı sonuçları temellendirmeye çalışır. Felsefe nesnel olmadığı için temellendirmelerini mantıksal çözümlemeye düşünmenin derin boyutlarıyla gerekçelendirmeye çalışır.

Bu parçada felsefenin vurgulanan niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneysel yöntemler kullanması
- B) Çağın koşullarından etkilenmesi
- C) Evrensel konuları ele alması
- D) Akla ve mantığa dayalı yöntemleri kullanması
- E) Çelişkilerden uzak durması

6. Felsefe bilgeliği sevmek, hakikate ulaşma çabasıdır. Filozof tarihin bir noktasında ve belli bir coğrafyada kendi kişisel birikimleri çerçevesinde kendine has bir iddia ortaya atar. O fikirlerini açık yüreklilikle doğruluğuna inandığı biçimde kararlılıkla savunur. Bu fikirlerin kurgusu filozof tarafından belirlenir.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Felsefe hakikati arama çabasıdır.
- B) Felsefede fikirler filozofa aittir.
- C) Felsefi düşünce özeldir.
- D) Her filozof kendi düşüncelerini temellendirir.
- E) Felsefi düşünce doğaya hakimiyeti artırır.

7. Her insan yaşamının bir köşesinde kendi yaşamına anlam katacak kadar felsefe yapmaktadır. Yaşamına düşünsel özellikleri egemen kılıp, gelecekle ilgili hayaller, planlar yapıp geçmişle ilgili eleştiriler de bulunup düşünmeyi yaşamına yayabilir. Pascal'a göre "Felsefe'yi reddetmek de felsefe yapmaktır."

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Her insanın felsefeyle ilgilenmediğine
- B) Felsefe yapmanın kaçınılmazlığına
- C) Felsefe yapmak için bilgili olmak gerektiğine
- D) Felsefe yapmanın uzmanlık gerektirdiğine
- E) Felsefenin yalnızca filozoflarla sınırlı olduğuna

8. Filozof görüşlerinde katı ve dogmatik bir yapıya sahip değildir. Her yeni yenilik, sosyal ve bilimsel gelişme filozofun bakış açısına bir mum daha yakar. Örneğin Platon "Devlet" adlı ütolasında gençlik yıllarında yöneticilere aile hakkını vermezken, yaşlandığında bu fikrinden vazgeçmiş, mülk ve aile sahibi olmaları gerektiğini savunmuştur.

Bu parçada filozof ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Fikirlerini cerasetle dile getirmelerine
- B) Görüşlerinde çelişkisiz olmalarına
- C) Öznel bir tavra sahip olduklarına
- D) Fikirlerinin zamanla değişebilirliğine
- E) Sorgulayıcı olduklarına

9. Fransız filozof Jules Lachelier yüksek öğretmen okulunu bitirdiğinde Toulouse Lisesi'ne felsefe öğretmeni olarak atanır. Genç felsefeci ilk dersinde "Felsefe nedir? diye öğrencilere sorar, yanıt alamayınca kendisi de "Bende bilmiyorum" diye yanıt verir. Öğrenciler bu durumu ailelerine anlattıktan sonra okulda ortalık karışır. "Nasıl olur da bir felsefeci felsefenin ne olduğunu bilmezmiş?" diye veliler tepkilerini dile getirirler.

Bu parçada filozofun cevabı felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Açıklamalarının tümel olmasıyla
- B) Akla ve mantığa dayalı olmasıyla
- C) Refleksif düşünmeye dayalı olmasıyla
- D) Eleştirel düşünmeye dayalı olmasıyla
- E) Kesin cevapların olmamasıyla

10. Sokrates'e göre felsefe doğruyu bulma yolunda düşünsel bir çabadır. Descartes'e göre felsefe bütün var olanların temel ilkelerini ve ilk nedenlerini tümel bir şekilde araştıran disiplindir. İbn Sina'ya göre ise felsefe nesnelerin hakikatlerine bir insanın vakıf olacağı kadar vakıf olmaktır.

Bu tanımlara göre felsefe ile ilgili aşağıdaki-lerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bütüncül bir bakış açısına sahip olduğuna
- B) Salt düşünmeye dayalı bir etkinlik olduğuna
- C) Varolanların kaynağını araştıran bir faaliyet olduğuna
- D) Filozoflar tarafından farklı anlamlar yüklen-diğine
- E) Toplumsal sorunlara çözümler ürettiğine

11. Bir felsefi düşünce felsefe tarihindeki başka bir düşünceden beslenebileceği gibi, o düşünce-lere karşıda çıkabilir. Her filozof kendisinden sonraki filozofları tarafından tenkit edilmeye maruz kalabilir. Örneğin Platon'un öğrencisi olan Aristoteles, hocasının ideaların ayrı dünyalarda bulunması fikrine karşı çıkmıştır.

Bu parçada felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinden hangisine değinilmiştir?

- A) Eleştirel olmasına
- B) Merakı gidermesine
- C) Sistemli ve tutarlı olmasına
- D) Öznel olmasına
- E) Evrensel olmasına

12. Felsefi düşüncenin terimlerini oluşturan ve onu sistematik hale getiren Yunanlı filozoflardan önce de felsefi etkinlikler yürütülmüştür. Birçok medeniyette bilgelerce yaşantılar sorgulanmış, ancak bir ihtisas alanı oluşmamış, bireysel çabalar olarak kalmıştır. Yunanlı düşünürler felsefe çabasını biriken bir çalışmaya dönüştürmüştür.

Bu parçada felsefi düşüncenin hangi yönün-den söz edilmektedir?

- A) Yığılımlı ilerleme
- B) Öznel olma
- C) Evrensel olma
- D) Tutarlı olma
- E) Eleştirel olma

1. Nietzsche “Benim şimdiye kadar yaşadığım felsefe buzda ve yüksek dağlarda isteyerek yaşanan yaşamdır, varlığın içindeki yabancı ve sorulmaya değer şeyler aramadır” sözleriyle felsefenin daha önce problem haline gelmemiş konuları yeni bir bakış açısıyla ortaya koymasını görev olarak belirler.

Bu parçaya göre filozofun görevi aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) Varlığa dair yeni anlam arayışında bulunma
- B) Her konuyu cesaretle ve detaylı olarak sorgulama
- C) Her konunun bilgisine sahip olabilme
- D) Var olan açıklamalarla yetinme
- E) Görüşlerini açık yüreklilikle savunma

2. Felsefi düşüncenin İlk Çağ Yunan toplumunda ortaya çıkması tesadüf değildir. MÖ 6. yüzyılda Thales tarafından insan aklının “Varlığın arkhesinin ne olduğu”nu sorgulamasıyla felsefe tarihi başlamıştır. İlk Çağ Yunan toplumu ekonomik, sosyal, siyasi ve kültürel açıdan gelişmiş bir yapıdaydı. Burada yurttaşlar temel ekonomik problemlerden daha entellektüel düzeydeki sorunlarla ilgileniyordu.

Bu parçaya göre felsefenin doğuşunda aşağıdakilerden hangisi etkili değildir?

- A) İnsanların boş zamanlarının olması
- B) Ekonomik refah ortamının olması
- C) Kültürel etkileşimin bulunması
- D) Özgür düşünce ortamının bulunması
- E) Dogmatik düşüncenin yaygınlaşması

3. Hayata ilişkin deneyimlerimiz ne kadar zengin, bilimsel ve teknolojik gelişmeler ne kadar hızlı ve derin olursa olsun bunların hiçbirisi her olaya hayretle bakacak, merakımızı giderecek felsefi düşüncenin yerini tutmaz. Filozof bu merakı gidermek için bilgi üzerine düşünmek, soru sormak, beynini kemiren düşünceleri sorgulayıp zihninin tam olmasını sağlar. Felsefi düşünce bu yönüyle derin düşünme, ikinci dereceden düşünme, kısacası düşünme üzerine düşünme olarak tanımlanabilir.

Bu parçada felsefi düşüncenin hangi özelliği anlatılmaktadır?

- A) Evrensel olma
- B) Yığılımlı ilerleme
- C) Sistemli ve tutarlı olma
- D) Refleksif olma
- E) Subjektif olma

4. Felsefe bilgelik sevgisi, anlamına geldiğine göre, bilgelik insanı bilme alanında önyargılardan, kalıp yargılardan, eylem alanında da tutkulardan arındıran toplumdaki klişe söylemlerden uzaklaştıran sorgulayıcı ve düşünmeyi aktif tutan bir tavidir. Bu tavır öğretiyeye dönüştüğünde sistemli şüpheyi doğurur. Eylem alanında etkisini yitirip, duyarsızlığa sebep olduğunda düşünme doğmaya dönüşerek soysuzlaşır ve bilgelik kendi kendini imha eder. Bu durumda felsefi tavır yok olmaya mahkumdur.

Bu parçaya göre aşağıdaki durumların hangisinde bilgelik olumsuz bir nitelik kazanır?

- A) Önyargılar tenkit edildiğinde
- B) Bilimsel yöntemlerden uzaklaşıldığında
- C) Dogmatik bir tavra ulaşıldığında
- D) Özgün görüşler ortaya konulmadığında
- E) Toplumsal sorunlara çözüm bulunduğunda

5. Sokrates'e göre "Sorgulanmayan yaşam, yaşam değildir." Felsefe bu sorgulama kültürünün merkezinde yer alır. Felsefe bir yanıyla sorgulayıcı aklın etkinliğidir. Bu yüzden felsefede evren, toplum, insan, yaşam üzerine ortaya konan hiçbir düşünce kesin, ortaklaşa kabul edilmiş doğru durumunda değildir. Her görüş, karşısında farklı hatta zıt bir düşünce bulur. Felsefi düşünce bu şekilde çeşitlilik arz etmeye devam eder.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Felsefi düşünce çok sesli ve renklidir.
- B) Felsefi düşünce eleştiriye dayanır.
- C) Felsefi düşüncelerde kesinlik yoktur.
- D) Felsefede her konu kritiğe tabi tutulur.
- E) Felsefi düşünce ortak doğrulara ulaşmaktadır.

6. Felsefe, insanı insan yapan, bir hiç olmaktan kurtarıp ruhunu anlamlandıran yorumlama ve değerlendirme etkinliğidir. Önemli sorular sorarak cevaplar bulma, erdemli olma ve mutlu yaşama, farklı fikirlere açık olma kısaca bilgeliğe ulaşma özleminin en hakiki ifadesidir.

Bu açıklama aşağıdaki sorulardan hangisine verilen bir cevaptır?

- A) Felsefe nerede doğmuştur?
- B) Felsefe nedir?
- C) Felsefi düşüncenin özellikleri nelerdir?
- D) Felsefe gerekli midir?
- E) Felsefi düşüncenin işlevleri nelerdir?

7. Felsefe yapmanın kaynağı, bir varlık karşısında şaşkınlık duyma, kuşku ve yitmişliğin bilincine varmadır. Her durumda felsefe insanı kavrayıcı bir sarsıntıyla başlar, boyuna şaşıp kalmadan yola çıkarak bir erek arar. Örneğin yeni bir teknik buluş, son model bir cep telefonu, özellikleri, farklılıkları ve sahip olduğu yeniliklerle insanda şaşkınlık meydana getirir.

Bu parçada felsefi düşüncenin hangi özelliğine değinilmiştir?

- A) Hayret etme
- B) Eleştirel olma
- C) Rasyonel olma
- D) Evrensel olma
- E) Yığılımlı olma

8. İlk Çağ Yunanlı bir filozofa göre, felsefe insanların yaşamlarını anlamlandırmak için hayret etmelerinden doğmuştur. Ona göre insanlar kendi varoluşlarına şaşarlar; felsefi sorular da böylece kendiliğinden doğar. Örneğin varlığın arkhesi (ana maddesi) nedir? sorularına o dönemde mitoloji ve inançlar ekseninde verilen cevaplar insanları tatmin etmiyordu. İnsanlar evreni, kendi var oluşlarını ve yaşamlarına etki eden unsurları bilip, öğrenmek istiyorlardı.

Bu parçada felsefenin doğuşu aşağıdakilerden hangisine dayandırılmıştır?

- A) Akla dayalı düşüncenin gelişmesine
- B) Bilimsel düşüncenin yaygınlaşmasına
- C) Gerçeği bilme ve anlama isteğine
- D) Mitolojik düşüncenin eleştirilmesine
- E) İnsanların boş zamanının fazlalığına

9. Felsefi düşüncenin konularına baktığımızda geçmişten günümüze çok değişmediğini ancak bu konularla ilgili görüşlerin daha da çeşitlendiğini görüyoruz. Örneğin ideal düzen konusu Sofistler, Platon, İbn Haldun hatta günümüz filozoflarına kadar farklı şekilde ele alınmıştır. Aynı şekilde ahlak, sanat, bilim, siyaset, bilgi vb. felsefenin alt dallarının konuları farklı düşünürler tarafından cevaplandırılmaya çalışılmış ve çalışılmaya devam edecektir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi dile getirilmiştir?

- A) Felsefi düşünce sürekli bir arayış içindedir.
- B) Felsefe, eleştirel aklın ürünüdür.
- C) Felsefe akıl ve mantık ilkelerine dayanır.
- D) Felsefi düşüncenin konuları evrenseldir.
- E) Felsefe içinde bulunduğu toplumdan etkilenir.

10. Felsefenin kurucusu ve ilk filozof Thales'tir. Thales birçok yeri gezip, gözlemler yapmıştır. Mısır'daki bir piramidin boyunu, kendi gölgesi tam kendi boyuna eşit uzaklıktayken piramidin yerdeki gölgesini ölçerek bulduğu söylenir. M.Ö 585 yılında bir güneş tutulmasını önceden saptadığı ve ilk geometrik çalışmaları yaptığıda anlatılır.

Bu parçaya dayanarak felsefi düşünce ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Toplumdaki mevcut anlayışlarla uyumludur.
- B) Geleneksel düşüncenin etkisi altındadır.
- C) Felsefe bilimden bu dönemde ayırır.
- D) Mitolojik açıklamalar reddedilmiştir.
- E) Bilimsel çalışmalarla iç içe geçmiştir.

11. Descartes felsefi eserleri okumakla filozof olunamayacağını söyleyerek bunun için insanların yaşantılarında kendilerinin düzenli bir hayatlarının olması gerektiğini belirtmiştir. Daha sonra bu konuda muhatabına "Bazı felsefe prensiplerini yuttun, hemen onları başkasına öğretmeye kalkışyorsun. Önce onları sindir dostum ve senin yaşamının bir yerindeki değişikliği göster" demiştir.

Buna göre filozofun ilk yapması gereken şey aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Görüşlerini akla ve mantığa dayandırması
- B) Farklı fikirlere karşı hoşgörülü olması
- C) Eleştirel tavra açık olması
- D) Savunduklarını önce kendisinin benimsemesi
- E) Görüşlerini cesaretle dile getirmesi

12. Sokrates, mitolojiyi eleştirdiği ve gençleri düşünmeye teşvik ettiği için dinsizlikle suçlandı ve mahkemeye çıkarılıp, idamına karar verildi. Galileo görüşlerinin kiliseye aykırı olması nedeniyle Engizisyon Mahkemelerinde yargılandı. İlk kadın filozoflardan İskenderiyeli Hypatia doğayı; bilim ve deneyi açıkladığı için bağnaz bir çete tarafından kaçırılıp taşlanarak öldürüldü.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Filozoflar toplumsal sorunları çözüme kavuşturmuşlardır.
- B) Felsefi görüşler toplumsal yaşama yön vermiştir.
- C) Filozofların görüşleri bilimlere ışık tutmuştur.
- D) Filozofların fikirleri her zaman hoş karşılanmamıştır.
- E) Felsefi görüşler dogmatik bir hal almıştır.

1. Felsefi düşüncenin doğuşunda insanın evrenle ilgili soruları ve varoluşuyla ilgili problemleri vardır. Felsefi sorular varlığın özü, insan bilgisinin kaynağı, imkanı ve sınırları insan olmanın anlamı ve ahlakın ne olduğuyla ilgilidir. Felsefi düşünce basmakalıp bilgilerle yetinmeyen aklının her konuda duyduğu sorgulamalar sonucu ortaya çıkar.

Bu parçaya göre felsefi düşüncenin doğuşunda insanın hangi özelliği bulunmaktadır?

- A) Varoluşa ve evrene ilişkin soru sorması
- B) Çevresindeki olayları nesnel olarak açıklaması
- C) Varlığa tümel olarak yaklaşmaya çalışması
- D) Çelişkilerden uzak durmak istemesi
- E) Farklı görüşlere hoşgörülü olması

2. Filozof her türlü bilgiyi irdeleyen, yönlendirmelerden uzak duran, kendisine ve çevresine karşı farkındalığı yüksek, doğru bilginin peşinde koşan kimsedir. Epiktetos'a göre filozofun kendini bilmişlik ve bencillikten kurtulması gerekir. Ona göre herşeyi bildiğini iddia eden insanlar yeni bir şey öğrenmezler. Bu insanlar her tür yeniliğe ve yeni bilgilere kapalıdırlar.

Bu parçaya göre filozofta öncelikle aşağıdaki özelliklerden hangisinin bulunması gerekir?

- A) Farklı fikirlere açık olması
- B) Dogmatik görüşlere kapalı olması
- C) Hakikatin arayıcısı olması
- D) Toplumsal sorunlara duyarlı olması
- E) Felsefe tarihini çok iyi bilmesi

3. Felsefe her yerde ve her zaman vardır, var olmaya devam edecektir. Geleneksel atasözleriyle, bilgelik özellikleriyle, siyasi ve etik söylemlerle bilimsel ve teknolojik gelişmelerle kısacası hayatın her alanıyla içiçedir felsefi düşünce. Felsefeyi yadsıyan, onun boş ve gereksiz olduğunu dillendiren insan bile, farkında olmadan onun varlığını onaylamış olur.

Bu parçadan felsefi düşünceyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe birikimli olarak ilerler.
- B) Felsefe insana mutluluk verir.
- C) Felsefe inanç ve mitolojiyi sorgular.
- D) Felsefe yaşamın her alanında etkilidir.
- E) Felsefe bilimlerin gelişmesine katkı sağlar.

4. İnsanı doğrudan doğruya felsefi tavra yöneltecek bakış açısını çocukların ağzından duymak alışıldık bir olay değildir. Çocuğun çevresini tanımak için üç, dört yaşlarındaki sorgulayıcı tavrı ve her şeye hayret etmesi filozofun evren ve varoluş karşısındaki tavrıyla örtüşür. Çocukta bu öğrenme ve bilme isteği filozofun hakikate ulaşma ve bilgi aşığı olma çabalarının benzeridir. Bu nedenle felsefi düşüncenin en temel özelliğinin çocuklarda görülmesi son derece normaldir.

Buna göre çocuklardaki hangi özellik filozoflarla ortaktır?

- A) Rasyonel düşünme
- B) Merak duygusuna sahip olma
- C) Yaratıcı düşünme
- D) Fizyolojik gereksinimlerini karşılama
- E) Otoritere uygun davranma

5. İlk Çağ Yunan toplumunda felsefenin başlamasına öncülük eden filozoflar, aynı zamanda akla dayalı eleştiri geleneğini de başlatmışlardır. Bir filozofun ileri sürdüğü düşünce, varlığa veya bilgiye dair görüşleri bir başka filozof tarafından sert şekilde eleştirilebiliyordu. Demek ki farklı fikirlerin bir arada yaşayabildiği bir demokrasi ortamı bulunmaktaydı. Örneğin Herakleitos'un değişimi arkhe olarak savunmasına karşın Parmenides değişimin kuruntu olduğunu değişmeyen "Bir olanı" savunuyordu.

Bu parçaya göre felsefenin doğması aşağıdakilerden hangisine bağlanmıştır?

- A) Ekonomik refah ortamının varlığına
- B) İnsanların boş vakitlerinin olmasına
- C) Özgür düşünce ortamının varlığına
- D) Kültürel etkileşimin varlığına
- E) Akla dayalı düşünmenin gelişmesine

6. Filozoflar günlük yaşamda problem çözmede veya sosyal yapı içinde başta gezinip duran, başarısız insanlar değildir. Onlar bilgi aşığı olup, bilme ve hakikate ulaşmayı günlük ihtiyaçlarının önüne koymuşlardır. Örneğin, Thales kendisinin fakirliğiyle alay edilmesi üzerine, elindeki tüm parayı kullanarak ihtiyaç olmadığı için o yıl ucuzlamış olan zeytin preslerini satın alır. Sonraki hasat mevsiminin iyi geçmesi üzerine, zeytinyağı yapımında kullanılan bu presleri yüksek fiyata kiraya verir ve bundan iyi kar sağlar.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe içinde yaşanan dönemden bağımsızdır.
- B) Filozofun öncelikleri diğer insanlardan farklıdır.
- C) Filozof çevresindeki olaylara hayret eder.
- D) Filozof günlük hayatın sorunlarına kayıtsızdır.
- E) Felsefe mitolojik açıklamalara kuşkuyla yaklaşır.

7. Her insan bir toplum içinde doğar, büyür ve o toplumun bir bireyi olur. Filozof da toplumun bir bireyi olduğuna göre o da içinde doğup büyüdüğü eğitim aldığı, kültürünü yaşadığı toplumun parçasıdır. Filozofun felsefi görüşleri ile içinde yetiştiği toplum arasında derin bir ilişki vardır. Örneğin T.More "Ütopya"sında yaşadığı toplumdaki sorunlar ve rahatsızlık duyduğu konuları ele almıştır. Dolayısıyla hiçbir filozof fil dışı kulelerde yaşayıp, görüşlerini oluşturmamıştır.

Buna göre filozof ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tutarlı açıklamalar yapmaya çalışmaktadır.
- B) Rasyonel ve mantıki açıklamalar yapmaktadır.
- C) Öncelikleri diğer insanlardan farklıdır.
- D) Toplumsal değerlere uygun davranmaya çalışır.
- E) Fikirleri sosyal koşullardan etkilenir.

8. Skolastik düşüncenin etkisinin azalmasında bilime verilen değer artması gösterilir. Bilimle uğraşan bir insan için felsefenin en olumsuz yönü kesin, nesnel sonuçlar ortaya koyamıyor olmasıdır. Bilim olgusal olması nedeniyle deney ve gözleme dayalı, kesin bilgiler ortaya koydu. Tüm insanların kabulünü sağladı. Felsefe, sayısız çabaya karşın, bu işi başaramadı. Felsefede kesin bir bilgi ortaya koyabilecek uzlaşmanın olmadığını görmezden gelemeyiz.

Bu parçada felsefi düşüncenin hangi özelliği verilmektedir?

- A) Kritik edici olması
- B) Yığılmalı ilerlemesi
- C) Subjektif olması
- D) Rasyonel olması
- E) Bütüncül tavra sahip olması

9. Felsefe tarihinde özellikle de pozitivizmin etkisinde kalan bazı düşünürler felsefenin metafizik unsurları konu edinmemesi gerektiğini savunmuşlardır. Comte felsefi düşüncenin sadece bilimsel verilere dayanıp olguları ele alması gerektiğini dile getirmiştir. Aslında bu görüş bilim ile felsefeyi aynı görme çabalarından başka bir şey değildir.

Bu parçadaki açıklamalar felsefenin hangi özelliğine ters düşmektedir?

- A) Rasyonel olmasına
- B) Kritik edici olmasına
- C) Çelişkili olmamasına
- D) Yığılımlı ilerlemesine
- E) Tümel olmasına

10. Bireyin günlük yaşamda kişiliğinde ortaya çıkan her tavır ve anlayışı bir bakıma dar anlamda felsefe olarak nitelendirmek mümkündür. Örneğin bir alışverişte ortaya koyduğumuz anlayışın felsefi bir bakışın ürünü olduğu söylenebilir. Alışverişteki düşüncelerimiz, tutum ve eğilimlerimiz, fiyat, marka, yerli malı kullanma, gibi detaylı düşüncelerimiz felsefi bir tavrın ürünüdür.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Felsefe akla ve mantığa dayalı bir etkinliktir.
- B) Felsefe yaşama ve evrene karşı bir tavır alıştır.
- C) Felsefe evrene yönelik tümel bir bakıştır.
- D) Felsefe bilimlerin gelişmesine katkı sağlar.
- E) Felsefe eleştirel tavrın bir ürünüdür.

11. Felsefe insana araştırma sorgulama, çevresinde meydana gelen olaylara rasyonel ve mantıklı yaklaşma fırsatları sunar. Felsefede önemli bir yeri olan “niçin” sorusu sayesinde hayatımız daha anlamlı hale gelebilir. Felsefe bireye kendi hayatının anlamını sorgulamasını, ruhun huzura ermesini ve kişisel mutluluğun daha yüksek olduğu bir yaşama sahip olması olanağı sunar.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt aranmıştır?

- A) Felsefe nedir?
- B) Felsefe nasıl doğmuştur?
- C) Felsefede doğru var mıdır?
- D) Felsefenin işlevi nedir?
- E) Felsefede tutarlılık nasıl olur?

12. Filozof kendi eksikliklerinin farkında olan, bilgi sahibi olmadığı pek çok şey olduğunu kabul eden kişidir ve bu da onu huzursuz eder. Ama tam da bu bakımdan, bilmediği şeyleri biliyor-muş gibi yapıp övünen insanlardan daha akıllıdır. Sokrates tek bir şey bildiğini söylüyordu o da “Bildiğim bir şey varsa o da hiçbir şey bilmediğimdir.”

Buna göre, filozofla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Mutlak doğruya ulaşan kişidir.
- B) Her konuyu bilen bilge kişidir.
- C) Bilmediklerinin farkında olan kişidir.
- D) Doğru bilgiye ermiş kişidir.
- E) Bilgeliğiyle övünen kişidir.

2. ÜNİTE

FELSEFE İLE DÜŞÜNME

1. Felsefi düşüncede “Evrenin arkhesi nedir?” ve “Doğru bilgiye ulaşmak mümkün müdür?” gibi sorulara her filozof farklı cevaplar vermiştir. Aynı felsefi akımın içindeki filozoflar bile akıl ve mantık ilkelerine aykırı düşmeden farklılık göstermektedir. Örneğin Sokrates, Aristoteles ve Farabi doğru bilgiyi akılla açıklarken her biri farklı şekilde temellendirmiştir.

Bu parçada felsefi düşünce ile ilgili aşağıdakilerden hangisi dile getirilmiştir?

- A) Yığılımlı olarak ilerlemesi
- B) Öznel bir yapıya sahip olması
- C) Bütüncül bir bakışa sahip olması
- D) Çağın koşullarından etkilenmesi
- E) Evrensel konulara sahip olması

2. Hasta bir kimsenin bir ilaçla iyileştiği tespit edilirse bununla ilgili deney yapılmış demektir. Fakat hastalığa yakalanan insan hakkında bir genel kavram oluşturur ve hastalığa yakalanan her insanın bu ilaçla iyi olacağı gibi tümel bir yargıya varılırsa o zaman doğru bilgiye ulaşılır.

Bu parçada aşağıdaki kavramlardan hangisi açıklanmaktadır?

- A) Tümevarım
- B) Tümdengelim
- C) Analoji
- D) Argüman
- E) Görüş

3. Bir argümanın öncülleri kabul edilmezse, sonucun bu öncüllerden çıktığı ne kadar açık olursa olsun, sonucun kabul edilmesi zorunlu değildir. Diğer yandan öncülleri açıkça doğru olsa bile, eğer argümanın sonucu öncüllerinden çıkmıyorsa bu argümanın sonucunu da kabul etmek zorunlu değildir.

Buna göre, argüman oluşturmanın temel koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birden çok öncül kullanması
- B) Öncüller ile sonuç arasında tutarlılık bulunması
- C) Öncülleri doğru iken sonucun yanlış olması
- D) Tümevarımsal bir çıkarım yapılması
- E) Benzerliliklerden hareket edilmesi

4. Felsefi düşüncede ortaya konulan önermeleri bilimlerdeki gibi test etme, doğrulama olanağı yoktur. Felsefi düşüncenin öznel bir faaliyet olmasından dolayı filozofların fikirlerinin dayanaklarına bakmak gerekir. Filozof ortaya attığı fikirlerini akıl ve mantık yoluyla gerekçelerle açıklayarak kendi düşüncelerine yoğunlaşır. Örneğin Descartes “Düşünüyorum öyleyse varım” görüşünü bu şekilde dayanaklandırır.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefenin bilimlerden daha geniş konu alanına sahip olduğu
- B) Felsefi düşüncelerin çelişkilerden uzak olduğu
- C) Felsefe ile bilimlerin birbirlerini etkilediği
- D) Felsefi düşüncelerin temellendirmeye dayandığı
- E) Felsefi düşüncelerin bilim gibi test edilmesi gerektiği

5. Salt doğruyu kendimizin savunduğunu, kendi aklımızın herşeye yettiğini düşünürsek aklımız kısır bir döngüye girmiş olur. Peki bu durumda bilmenin, yeni bir şey öğrenmenin hazzını nasıl elde ederiz? O zaman sabit fikirlerle yaşam sürecinde aynı kısır döngüde dolaşırsak, düşüncenin ileri safhalarına nasıl ulaşırız? Oysa filozofça tavır bu söylediklerimizin aksine sahip olmayı gerektirir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin öneminden söz edilmektedir?

- A) Kendi düşüncelerinde kararlı olmanın
- B) Doğruyu cesaretle savunmanın
- C) Dogmatik bakış açısına sahip olmanın
- D) Farklı fikirlere açık olmanın
- E) Düşüncelerinde çelişkilerden uzak kalmanın

6. Felsefi düşüncede filozoflar görüşlerini ortaya koyarken yaşam koşullarındaki sınırlı sayıda gözlemlerden hareketle varlığı ve olayları açıklama yoluna gitmişlerdir. Bu gözlem ve deneyimler onları varlık hakkında genel fikirler ortaya koymaya sürüklemiştir. Örneğin Thales "Evrenin ana maddesi sudur" yargısına Nil nehrindeki gözlem ve deneyimlerden yararlanarak ulaşmıştır.

Bu parçada sözü edilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Analoji
- B) Argüman
- C) Tümdengelim
- D) Tutarlılık
- E) Tümevarım

7. Dile getirilen bir yargının yani önermenin işaret ettiği nesnesine uygunluğudur. "Dünyada yerçekiminden dolayı havaya atılan her nesne yere düşer" yargısı gerçeklikle uyuşmaktadır. Dolayısıyla yargıların önermelerin dış dünyada karşılık bulması durumudur.

Bu parçada anlatılan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçeklik
- B) Doğruluk
- C) Tutarlılık
- D) Argüman
- E) Temellendirme

8. Yargı, doğru ya da yanlış olabilen bir düşünce demektir. Önerme ise, bir yargıyı dile getiren ve doğru ya da yanlış olabilen bir cümledir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir önerme değildir?

- A) Bütün, parçalarının toplamına eşittir.
- B) Geometri formel bir bilimdir.
- C) Çocuklar iyi bir eğitim almalı..
- D) Dünya, Güneş'ten büyüktür.
- E) Her kuşun eti yenmez.

9. Manav reyonunda veya pazardaki esnafın tezgahında sebze alırken tezgahın en çok görünen yerlerine güzel ve parlak sebzeler yerleştirilir. Alacağımız sebzelerin hepsini inceleme imkânımız söz konusu olmaz. Genellikle parlak ve güzel görünümlü üstteki sebzelere bakarak bir kanaate varıp bütün sebzelerin iyi olduğunu düşünerek alışveriş yaparız.

Bu parça aşağıdaki kavramlardan hangisine örnek olarak verilebilir?

- A) Tümevarım
- B) Tümdengelim
- C) Analoji
- D) Argüman
- E) Görüş

10. Felsefi düşünceyle hayata bakmayı bilen kişiler ilk bilgilerle yetinmeyip her bilginin ön, arka planına ve görüntüdeki yüzeysel niteliklere bağlı kalmayıp, özü kavramaya çalışırlar. Ayrıca genel kabul gören düşüncelere karşı çıkıp, sadece ağaçları değil ormanı görebilirler. Felsefi bilgi birikiminden yararlanmayı görüşlerinde çelişkisiz olmayı dile getirirler.

Bu parçada felsefi düşünceyi sahip kişilerde aşağıdaki özelliklerden hangisinin bulunduğu söylenemez?

- A) Tümel bakışa sahip olma
- B) Sorgulayıcı olma
- C) Tutarlı fikirlere sahip olma
- D) Derin düşünme yeteneğine sahip olma
- E) Olgusal görüşlere sahip olma

11. Felsefi düşüncede problemler her dönemde değişkenlik gösterir ve yeni problemlerin çözülme-ye çalışılmasıyla bu durum sürüp gider. Felsefi düşünce bu anlamda problemlere getirilen çözümler ve çözüm arayışlarının yol açtığı sorular ve problemler topluluğudur. Felsefi düşüncenin subjektifliği problemlere filozof sayısınca çözüm önerileri getirilmesi sonucunu doğurmaktadır.

Bu parçaya aşağıdaki yargılardan hangisi ters düşer?

- A) Her felsefi problem beraberinde yeni sorunlar getirir.
- B) Felsefe problemlere getirilen çözümler topluluğudur.
- C) Felsefede aynı konuya farklı çözüm önerileri getirebilir.
- D) Felsefe problemlerinin çözümleri her zaman aynıdır.
- E) Problemler hakkında ileri sürülmüş birçok çözüm olabilir.

12. Aristoteles “Bütün insanlar doğal olarak bilmek ister” demiştir. İnsan dışında hiçbir varlıkta böyle bir istek yoktur. İnsan; evrenin yaratılışı geleceği kendi varlığı ve yaşamının anlamı üzerinde düşünür, bunlarla ilgili merak ettiği sorulara cevaplar arar. İşte felsefe bu konularda insanın düşünsel uğraşlarının karşılanabileceği en temel etkinliktir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Felsefe her türlü bilgiyi kritik eder.
- B) Felsefe tümel bir bakış açısı gerektirir.
- C) Felsefe, insanın varlığı öğrenme isteğinin karşılanmasıdır.
- D) Felsefi düşünce yığılmı olarak ilerler.
- E) Felsefe içinde bulunduğu çağdan etkilenir.

13. Aynı terimlerden oluşan iki önerme nitelik ve nicelik olarak birbirinden farklıysa bu iki önermeden biri doğru diğeri yanlıştır. Dolayısıyla iki yargı birbirine taban tabana zıt anlam ifade etmektedir. Örneğin “Bütün filozoflar düşünce sahibidir” yargısı doğruysa “Bazı filozoflar düşünce sahibi değildir.” yargısı yanlıştır.

Bu parçada aşağıdaki kavramlardan hangisi açıklanmıştır?

- A) Gerçeklik B) Argüman C) Çelişiklik
- D) Görüş E) Tümevarım